

Het pedagogisch beleid van het OPDC

Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO

1. Inleiding

Er zijn soms leerlingen die tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen op hun eigen school. De reden hiervoor is dat de leerling ernstige problemen ondervindt op het gebied van motivatie, relatie met docenten binnen de school, relatie met andere leerlingen en sociaal emotioneel functioneren. Deze leerlingen kunnen in aanmerking komen voor het OPDC.

Leerlingen die geplaatst worden op het OPDC hebben behoefte aan een ortho-pedagogische benadering. Het is belangrijk dat voor iedereen helder is hoe de ortho-pedagogische aanpak op het OPDC er precies uitziet. Dit betekent dat medewerkers van het OPDC weten wat er van hen wordt verwacht en dat leerlingen, ouders en scholen weten wat ze mogen verwachten van het OPDC. De ortho-pedagogische aanpak is in deze notitie beschreven.

2. De visie van het OPDC

Bij leerlingen die op het OPDC worden geplaatst wordt ervan uitgegaan dat ze leerbaar zijn en dat tijdens een korte plaatsing buiten de school middels intensieve ondersteuning en training een leerling de benodigde attitudes en vaardigheden kan ontwikkelen die noodzakelijk zijn voor een succesvolle voortzetting van zijn/haar loopbaan binnen het regulier voortgezet onderwijs.

Er wordt gewerkt vanuit de volgende kernwaarden:

a) *De leerling staat centraal binnen het OPDC*

Binnen de aanpak op het OPDC staat de leerling centraal. De inrichting van het aanbod op het OPDC is gericht op de ondersteuning van de ontwikkeling van de leerling. Docenten stemmen hun aanpak af op de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Leerlingen voelen zich gezien, gehoord en gewaardeerd. De individuele pedagogische ondersteuningsbehoeften van elke leerling worden in kaart gebracht en in een groepsoverzicht opgenomen voor de verschillende docenten.

b) *De leerling is eigenaar van zijn/haar eigen leerproces*

Om het OPDC traject succesvol te laten verlopen is het gewenst dat de leerling verantwoordelijkheid neemt voor zijn/haar eigen leerproces. Dit vergroot de kans op een succesvolle voortzetting van zijn/haar schoolloopbaan op de school van herkomst. Uitgangspunt is dat de leerling eigenaar wordt van zijn of haar eigen leerproces.

c) *Er wordt gedacht in kansen*

Op het OPDC wordt gedacht in kansen. Het OPDC 'ademt' het leerproces: fouten mogen gemaakt worden. Een fout maken is een leermoment en een fout herstellen is een onderdeel van het leerproces.

d) *Er wordt gewerkt vanuit vertrouwen*

Op het OPDC wordt gewerkt vanuit een volledig vertrouwen in de ontwikkelingsmogelijkheden van leerlingen. Ook als het soms even niet zo goed lukt, blijven de leerlingen het vertrouwen van het team van het OPDC voelen. Dit vertrouwen hebben we ook in de ontwikkelingsmogelijkheden van scholen, docenten, ouders en andere betrokkenen.

e) *Er is een positieve basishouding*

Op het OPDC wordt gewerkt vanuit een positieve basishouding waarbij ongewenst gedrag niet leidt tot een negatieve sfeer en afwijzing en waarbij het werken aan doelen vanuit de kwaliteiten van de leerling gericht is op succes.

3. De opdracht van het OPDC

De opdracht van het OPDC is leerlingen te trainen en ondersteunen in de ontwikkeling van hun vaardigheden zodat een leerling succesvol kan terugkeren naar de eigen school of in uitzonderlijke gevallen succesvol kan schakelen naar een andere school voor voortgezet (speciaal) onderwijs. Daarnaast brengt het OPDC indien nodig de ondersteuningsbehoeften van een leerling nauwgezet in beeld zodat de school van terugkeer haar onderwijsaanbod hier goed op kan afstemmen.

4. Onze leerlingen

Leerlingen die op OPDC geplaatst worden, zijn leerlingen

- afkomstig van scholen voor regulier onderwijs uit het samenwerkingsverband (pro-vmbo-havo-vwo)
- uit alle leerjaren
- die tijdelijk niet naar de eigen school kunnen
- die extra ondersteuning nodig hebben bij het onderwijs en vooral ook bij hun sociaal-emotionele ontwikkeling en
- waar vaak sprake is van een complexe multiproblematiek

5. Wat hebben onze leerlingen nodig?

Op het OPDC leren de leerlingen vaardigheden te ontwikkelen die noodzakelijk zijn om hun schoolloopbaan in het regulier voortgezet onderwijs succesvol te vervolgen. Het is belangrijk dat de leerlingen eigenaar worden van hun eigen leerproces. Daarvoor is een individuele maatwerkaanpak noodzakelijk. Vanuit een vertrouwensrelatie met de teamleden op het OPDC moeten de leerlingen de mogelijkheid krijgen om zich te ontwikkelen in een rustige, voorspelbare en gestructureerde leeromgeving. De leerlingen hebben daarnaast behoefte aan een leeromgeving waarin wordt gewerkt vanuit het vertrouwen in de mogelijkheden van de leerling om zich te ontwikkelen en waarin fouten mogen worden gemaakt zonder dat de relatie met de leerling wordt verbroken.

6. Wat willen wij voor deze leerlingen bereiken door plaatsing op een groep van OPDC?

De leerlingen leren op het OPDC de juiste attitude en vaardigheden te ontwikkelen die noodzakelijk is om hun schoolloopbaan in het regulier voortgezet onderwijs succesvol te vervolgen. Daarom wordt nauw samengewerkt met de leerling, het OPDC, de school van herkomst en de ouders/verzorgers. In overleg met de ouders/verzorgers kan eventueel ook de hulpverlening worden ingeschakeld. Tijdens de plaatsing op het OPDC wordt de ondersteuningsbehoefte van de leerling nauwkeurig in beeld gebracht en de daarbij benodigde onderwijsaanpak beschreven.

7. De pedagogische aanpak op het OPDC

Er is binnen het OPDC sprake van een gespecialiseerde en herkenbare pedagogische aanpak uitgevoerd door alle teamleden. Het team van het OPDC draagt gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor alle leerlingen binnen het OPDC en zorgt er continu voor dat de benadering van de individuele leerling goed is afgestemd op de te behalen doelen en de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

De medewerkers van het OPDC hanteren de volgende pedagogische aanpak :

- a) *Eenduidige positieve benadering van leerlingen*

Er is binnen het team een eenduidige benadering van leerlingen, waarbij rekening wordt gehouden met de individuele begeleidingsbehoefte van elke leerling. Deze individuele begeleidingsbehoefte is beschreven in het OPP en in het groepsplan voor de docenten.

b) Begeleiding bij het groepsproces

De leerlingen zijn korte tijd op het OPDC in een groep met voor de leerling onbekende leerlingen. Er stromen voortdurend leerlingen in en leerlingen uit. Dit heeft consequenties voor de groepsvorming op het OPDC. Er is intensieve begeleiding op dit groepsproces mede door een aantal groepsgewijze lessen.

c) Heldere basisregels

De verwachtingen ten aanzien van het gedrag van leerlingen zijn helder en duidelijk beschreven. Deze basisregels worden tijdens het plaatsingsgesprek met de leerling en zijn ouders besproken. De basisregels worden consequent toegepast.

d) Fysieke nabijheid en persoonlijke ruimte

Iedereen heeft behoefte aan en recht op zijn of haar eigen persoonlijke ruimte om zich heen. Dat geldt ook voor de leerlingen en ouders op het OPDC. Het team van het OPDC houdt hier rekening mee.

8. Het pedagogische aanbod op het OPDC

a) Intensief mentoraat

De mentor van de leerling heeft een spilfunctie in de ondersteuning van de leerling op het OPDC. De mentor is de persoonlijke begeleider van de leerling. Elke week heeft de leerling een mentorgesprek met zijn of haar mentor. In dit mentorgesprek wordt gesproken over het welzijn, het gevoel van veiligheid en de voortgang met betrekking tot de individuele doelen van de leerling. Dit laatste vindt plaats aan de hand van het portfolio.

b) Lessen sociale vaardigheden

Het is bij de meeste leerlingen op het OPDC noodzakelijk dat er naast aandacht voor schoolse vaardigheden ook gewerkt wordt aan een sociale vaardigheden. Binnen het OPDC worden binnen het rooster groepsgewijze lessen sociale vaardigheden aangeboden. Deze lessen vinden groepsgewijs plaats omdat het belangrijk is om hierin met en van elkaar te leren. In de lessen komen in ieder geval de volgende onderwerpen aan bod:

- omgaan met boosheid,
- omgaan met volwassenen en gezag,
- regels kennen en deze naleven,
- sociaal gedrag o.a. niet pesten,
- her- en erkennen van eigen gevoelens,
- omgaan met de emoties van anderen.

De vaardigheden waaraan een leerling gaat werken zijn per kind vastgesteld in de weekdoelen in hun persoonlijke portfolio. Daar waar de leerling meer of specifiekere begeleiding of training nodig heeft dan intern geboden kan worden, verwijst het OPDC tijdig door naar externe partijen

c) Maatschappelijk werk

Als de leerling in zijn of haar maatschappelijke leven (buiten school) problemen ervaart of zorgen heeft, is er de mogelijkheid om de maatschappelijk werker in te schakelen. De leerling kan in gesprek met de maatschappelijk werker van het OPDC begeleiding krijgen. Hierin kunnen desgewenst ook de ouders/verzorgers worden betrokken. In overleg met de ouders/verzorgers kan eventueel ook de hulpverlening worden ingeschakeld.

d) Pedagogisch toezicht bij vrije momenten

Op tijd ontspannen is voorwaardelijk. Dit ontspannen vindt plaats in de pauzes in de kantine en op het schoolplein, maar waar nodig ook tussentijds in de klas tijdens de lessen. De basisregels (bijlage 1) zijn bij de leerlingen bekend. De leerling weet dat hij zich hier ook in de pauze aan dient te houden en dat hij hierop gecontroleerd en indien nodig aangesproken wordt. Op het OPDC is er daarom ook pedagogisch toezicht tijdens de vrije momenten.

e) Dubbel docentschap

Er zijn altijd twee medewerkers van het OPDC aanwezig tijdens de lessen. Hierdoor is ruimte om alle leerlingen voldoende pedagogische aandacht te geven. Dit zijn in eerste instantie twee docenten. Mocht onverhoopt een docent ziek worden, dan wordt een minimumbezetting van één docent plus een onderwijsassistent of pedagogisch medewerker gegarandeerd.

Bijlage 1 Basisregels voor leerlingen op het OPDC

De schoolregels geven duidelijkheid en structuur. Ze zijn een manier om te komen tot een veilig, plezierig en respectvol klimaat op het OPDC.

We zijn er van overtuigd dat leerlingen hun doelen op het OPDC het best kunnen halen in een gestructureerde en veilige omgeving. We vinden dit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokkenen, zowel van medewerkers als de leerlingen en hun ouders die deelnemen aan het programma.

Samen verantwoordelijk zijn betekent dat je rekening houdt met elkaar en dat je een positieve bijdrage levert aan een prettige en veilige (werk) sfeer waarbij we elkaar mogen en willen aanmoedigen hieraan mee te werken of aanspreken wanneer dit even niet lukt.

Dit zijn de basisregels die gelden op het OPDC:

1. Ik volg de aanwijzingen van de docenten en het andere personeel van het OPDC op. Achteraf kenbaar maken en bespreken van bezwaren is natuurlijk altijd mogelijk.
2. Ik ga op een respectvolle manier met het personeel en de andere leerlingen om. Ik loop rustig door het gebouw en heb geen lichamelijk contact met anderen. Ook pleeg ik geen agressieve handelingen en maak ik geen kwetsende opmerkingen over anderen.
3. Onder lestijd spreek ik Nederlands.
4. Voordat de les begint leg ik mijn pet of andere hoofddeksels op de daarvoor afgesproken plek. Ook mijn mobiele telefoon leg in tijdens de lessen op de daarvoor afgesproken plek.
5. Ik maak geen foto's of films op het OPDC tenzij daarvoor toestemming is gegeven door een personeelslid van het OPDC.
6. Tijdens de pauzes blijf ik op het terrein, tenzij ik toestemming heb gekregen het terrein te verlaten.
7. Er is sprake van een rookvrije omgeving. In het gebouw en op het schoolplein wordt niet gerookt. Er mag alleen gerookt worden op een daarvoor aangewezen plek.
8. Het in bezit hebben van energie drank is niet toegestaan.
9. Het onder invloed zijn van en het in het bezit hebben van alcohol of drugs is niet toegestaan. Ouders en politie worden ingelicht als dit toch gebeurt. Dit heeft gevolgen voor de plaatsing op het OPDC.
10. Wapens en vuurwerk zijn niet toegestaan. Ouders en politie worden ingelicht als dit toch gebeurt. Dit heeft gevolgen voor de plaatsing op het OPDC.